

VALTUUSTO 10.09.2026

Valtuustoaloite

Esitämme, että Keminmaan kunta vaikuttaa aktiivisesti työttömyyden sakkomaksuihin ja etsii keinoja miten kustannusten nousua saataisiin hillittyä ja samalla kustannuksia pienennettyä.

Esitämme, että kunnassa aktiivisesti selvitetään, millä keinoilla voitaisiin sakkomaksuja pienentää. Samalla esitämme, että arvioidaan, mitä vaikutusta sakkomaksuihin olisi, jos kunta työllistäisi itse (esim. alueiden ja ympäristön kunnossapitotehtäviin, ikäihmisten kotona suoritettaviin tehtäviin, jotka edesauttaisivat ikäihmisen asumista kotona). Samoin esitämme, että kunta itse käynnistäisi työttömien terveystarkastukset palkkaamalla terveystarkastuksen suorittamiseen tarvittavan henkilöstön.

Perustelut;

Keminmaan työttömyyden maksuosuus oli toukokuussa n. 249.000 euroa, kasvua edelliseen vuoteen nähden n. 21.000 €. Vuoden 2025 sakkomaksut olivat noin 600.000 euroa.

Kunnat voivat vaikuttaa työttömyyden sakkomaksuihin (eli työttömyysturvan kuntaosuuksiin) ainoastaan katkaisemalla työttömyysjaksoja tai lyhentämällä niitä ennen kriittisten maksurajojen täyttymistä. Vuoden 2025 alussa voimaan astuneen TE-uudistuksen myötä kuntien rahoitusvastuu aikaistui alkamaan jo **100 työttömyyspäivän jälkeen** (aiemman 300 päivän sijaan), ja maksuosuus nousee progressiivisesti työttömyyden pitkittyessä. Koska noin **80 % sakkomaksuista** aiheutuu pitkäaikaistyöttömyydestä (yli vuoden työttömänä olleet), kuntien tehokkaimmat vaikuttamiskeinot liittyvät varhaiseen puuttumiseen ja aktiivisiin työllisyystoimiin.

Käytännössä kunnat voisivat hillitä sakkomaksujaan mm. seuraavilla tavoilla:

1. Nopeampi työnvälitys ja varhainen tuki

- **Ennakoiva asiakastyö:** Koska kunnan maksuosuus alkaa jo 100 päivän kohdalla, kunnan [TE-palveluiden](#) on kyettävä reagoimaan heti työttömyyden alussa.
- **Osaamisen kehittäminen:** Tarjoamalla nopeasti räätälöityä uudelleen koulutusta tai lyhytkursseja niille aloille, joilla on työvoimapulaa.

2. Aktiivisten työllisyyspalveluiden hyödyntäminen

Työttömän ohjaaminen tiettyihin palveluihin voi katkaista Kelan sakkomaksupäivien kertymisen tai nollata ne:

Palkkatuki: Kunta voi työllistää työttömän omiin yksiköihinsä palkkatukityöhön tai tarjota korotettua kuntalisää alueen yrityksille, jotta ne palkkaisivat pitkään työttömänä olleita.

Työkokeilut ja kuntouttava työtoiminta: Näiden avulla ylläpidetään työkykyä ja ohjataan eteenpäin kohti avoimia työmarkkinoita.

- **Työssäoloehdon täyttäminen:** Maksupäivien kertymä nollautuu ja laskuri alkaa alusta vain silloin, kun työtön täyttää työssäoloehdon uudelleen.

3. Monialainen yhteistyö ja datan hyödyntäminen

- **Palvelujen yhteensovittaminen:** Pitkäaikaistyöttömien kohdalla työttömyyden taustalla on usein terveyteen tai sosiaalisiin haasteisiin liittyviä ongelmia. Kunnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa (esim. sosiaali- ja terveyspalvelut, kuntoutus), jotta työkyky saadaan palautettua.

14. Purettava jo syntynyttä pitkäaikaistyöttömyyden sumaa?

Keminmaassa 10.09.2026

Keminmaan Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Helena Halttu

Soili Rautio

Juhani Hiltunen

Pirkko Kallanvaara